

Критеријуми и елементи оцењивања у настави музичке културе

Музичка култура, као предмет који спада у вештине је богат разним областима. Ту спадају Човек и музика, Музички инструменти, Слушање музике, Извођење музике и Музичко стваралаштво. С тога само оцењивање зависи од ученичких способности, степена спретности и умешности. За сваку ову тематску област је потребна ученикова способност да слуша, осети, изводи и учи музику. Уколико ученик нема развијен слух, гласовни апарат и осећај за ритам у индивидуално оцењивање се узима индивидуално напредовање у односу на сопствено претходно постигнуће, могућности и ангажовање у наставном процесу. Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођени и обogaћени начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварених циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања. Ученици се у самом процесу учења и примене наученог упознавају са скалом оцењивања, са стандардима и исходима постигнућа, како би могли и они да учествују у оцењивању својим одговорима, аргументима, као и да даље планирају свој напредак, развој и процес који води ка жељеној оцени. Ангажовање ученика обухвата одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадња са другима и исказано интересовање и мотивација за учење и напредовање.

Елементи оцењивања су : ангажованост ученика, редовно доношење инструмента, свеске, нотне свеске, уџбеника, дискусија на часовима музичке културе на дату тему часа, активно слушање музике уз препознавање основних музичких елемената, извођење музике у складу са својим музичким способностима, усмено одговарање из области историје музике, извођења музике, кратке писмене провере основне теорије музике и слушања музике.

Критеријуми оцењивања су дефинисани у односу на врсту, обим и ниво умећа, вештина и усвојених знања прописаних наставним планом и програмом за предмет.

- Ученик изводи музику, певањем и свирањем на инструментима Орфовог инструментарија песама прописаним планом и програмом.

- Ученик активно слуша музику, уме да препозна музичке изражајне елементе, извођачки састав и одреди музички жанр у делима која су прописана планом и програмом.
- Ученик се упознаје са музичким епохама кроз разреде, тако да препознаје основне елементе музичке писмености, описује основне карактеристике музичких инструмената и састава датог периода, карактеристике историјско-стилског периода, музичких жанрова и народног стваралаштва,
- Ученик у музичком стваралаштву активно учествује и прави музичке инструменте користећи предмете из окружења, осмишљава мање музичке целине на основу понуђених модела, изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима и инструментима Орфовог инструментарија, учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст, прави плакате и презентације на изабрану тему.

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета музичка култура обавља се на нивоу следећих критеријума:

- 1) ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавање захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену **одличан (5)**;
- 2) ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално, испуњавање захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања, добија оцену **врло добар (4)**;
- 3) ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално испуњавање захтева који су утврђени на основном и већем делу на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним

образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика, добија оцену **добар (3)**;

4) ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавање уз помоћ наставничких захтева који су утврђени у већ делу основног нивоа постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовања ученика, добија оцену **довољан (2)**;

5) Оцену **недовољан (1)** добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Нивои оцењивања:

Основни ниво: У области **ЧОВЕК И МУЗИКА** и **МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ** ученик уме на основу слушања музичких примера, да именује и препозна основне елементе музичке писмености, опише основне карактеристике музичких инструмената и састава, историјско-стилских периода, музичких жанрова и народног стваралаштва.

У области **СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ** ученик уме да препозна музичке изражајне елементе: извођачки састав, музичке жанрове, музички фолклор свога и других народа.

У области **ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ** ученик уме да пева једноставне дечије, народне или популарне композиције, изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту из корпуса Орфовог инструментарија.

У области **МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО** ученик уме да направи музичке инструменте користећи предмете из окружења, осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела, изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима, учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст.

Средњи ниво

У области **ЧОВЕК И МУЗИКА** и **МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ** ученик уме да анализира повезаност: музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером), структуре и

драматургије одређеног музичког жанра (на пример, оперски финале са догађајима у драми), облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота.

Напредни ниво

У области ЧОВЕК И МУЗИКА и МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ученик зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела, разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора, критички и аргументовано образлаже свој суди уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом).

У области СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са: структуралном и драматуршком димензијом звучног примера, жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера, контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора.

У области ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ ученик уме да изведе разноврсни музички репертоар певањем или свирањем као солиста и у школским ансамблима.

У области МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО ученик уме да осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте, импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова, осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

Милана Бјеливук Ковач,
наставница музичке културе
школска 2024/25. година

